

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Kosonen, Heidi; Turunen, Johanna

Title: Nuorten tutkijoiden jaksaminen

Year: 2019

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittajat & Acatiimi, 2019

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Kosonen, H., & Turunen, J. (2019). Nuorten tutkijoiden jaksaminen. *Acatiimi*, 21(7), 42.
http://www.acatiimi.fi/7_2019/21.php

Nuorten tutkijoiden jaksaminen

Nuorten tutkijoiden arki on Tieteentekijöiden liiton vuonna 2017 toteuttaman kyselyn mukaan jatkuvan epävarmuuden värittämää.¹ Urapolun yleisen epävarmuuden ja erityisesti tutkijanuran alkuvaiheisiin liittyvien hankaluuksien, kuten lyhyiden rahoituskausien, lisäksi huomiota on kiinnitetty myös nuorten tutkijoiden työpanoksen hyödyntämiseen niin sanotussa akateemisen sektorin harmaassa taloudessa. Oman tutkimuksen lisäksi heitä voivat kuormittaa laitostasolta ja ylemmiltä kollegoilta tulevat ilmaistyöt, joista oman arvon jatkuvaan todistamiseen pakotettujen nuorten tutkijoiden voi olla hankala kieltäytyä.²

Nuorten tutkijoiden onkin helppo uupua työhönsä. Monet ruohonjuuritason toimijat ovat kommentoineet nuorten tutkijoiden, eli erityisesti väitöskirja- ja post doc -tutkijoiden, arkea kuormittavasta ahdistuksesta ja työssä väsymisestä, jotka saattavat johtaa jopa työkyvyttömyyden partaalle.³ Työuupumus, mielenterveysongelmat ja tutkijanuran epävarmuus sekä alhainen ansiotaso kiihdyttävät aivovuotoa pois yliopistosektorilta. Tieteentekijöiden liiton toteuttaman kyselyn mukaan lähes 60 prosenttia vastaajista suunnitteli siirtyvänsä yliopistosta yksityiselle sektorille ja jopa lähes 50 prosenttia siirtyvänsä täysin toisiin tehtäviin.

Jotta akateeminen ura on tulevaisuudessakin houkuttava urapolku, nuorten tutkijoiden työssä jaksamista, työskentelyolosuhteita ja yliopiston puuttumista nuorten tutkijoiden kohtaamiin epäkohtiin on parannettava. Kyselyn loppuraportissa peräänkuulutetaan erityisesti tutkijanuran alkuvaiheen ammattimaisuuden vahvistamista, mihin liittyy muun muassa väitöskirjatutkijoiden nimekkeen yhtenäistäminen, ansiotason nostaminen ja rahoituspätkien pidentäminen. Monet nuoret tutkijat kohtaavat myös ongelmia laillisten oikeuksien noudattaminen saralla, esimerkiksi työehtosopimuksen määrittelemien palkankorotusten tai työmatkojen päivärahoituksen suhteen. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat sellaiset apurahalla työskentelevät nuoret tutkijat, jotka työskentelevät ilman vakinaista työtilaa yliopistolla tai mahdollisuutta hakeutua työterveyden palveluihin. Yliopistoilta tarvitaan konkreettisia toimia erityisesti tällaisten tutkijoiden tukemiseksi, jotta heidän jaksamisensa ei jäisi pelkkien vertaisverkostojen varaan.

Nuorena tutkijana väsyessäsi on hyvä muistaa, että väitöskirjatutkijoiden tärkein yhteyshenkilö ongelmatilanteissa on oma ohjaaja. Työsuhteeseen, palkkaan ja työmäärään liittyvissä ongelmissa voit myös aina kääntyä liiton luottamusmiesten puoleen. Tieteentekijöiden liitolla on lisäksi tänä vuonna avattu uutena jäsenetuna omavalmennus, josta voi pyytää valmennusta esimerkiksi hyvinvoinnin tueksi.⁴ Lisäksi nuorten tutkijoiden jaksamisen varmistamisessa tukena ovat oppiaineen pääedustaja, laitosjohtaja ja läheiset kollegat. Myös Mela järjestää työhyvinvointiin liittyvää toimintaa apurahalla työskenteleville.

Nuori tutkija tutkistuu

¹ tieteentekijoidenliitto.fi/files/2932/nuoret_tutkijat_raportti_pe_valmis_sivut.pdf

² tieteentekijoidenliitto.fi/media/blogi/nuorten_tutkijoiden_tyo_ei_ole_ilmaista_korkeakoulujen_harmaaseen_talouteen_on_puututtava!3116.blog

³ <https://jyunity.fi/ajattelijat/olenko-riittavan-hyva/> ; www.mutkuntutkijat.com/2018/06/kolme-nakokulmaatyopumukseen.html

⁴ tieteentekijoidenliitto.fi/jasenyys/jasenedut/omavalmennus

Acatiimissa julkaistaan vuoden 2019 aikana yhteensä neljä sarjakuvaa, joissa tarkastellaan yliopistomaailmassa kohdattavia vallan väärinkäyttötilanteita. Sarjakuvat on toteuttanut kuvataiteilija Sirpa Varis. Niiden taustalla on hyödynnetty Jyväskylän yliopiston tieteentekijöiden toteuttamaa kyselyä jäsenistönsä kokemista tai todistamista vallan väärinkäyttötilanteista yliopistoissa. Sarjakuvat on toteutettu Tieteentekijöiden liiton toiminta-avustuksella. Sarjakuvan edelliset osat ovat ilmestyneet lehden numeroissa **3/2019** ja **4/2019**.

Painetussa lehdessä sivu 42